

Karardan Emin Olma Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Karardan Emin Olma Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24340>

Öz

Karardan Emin Olma Ölçeği (KEOÖ), bireylerin bir karar verme sürecini tamamladıktan sonra kendi kararlarına ilişkin duydukları güven düzeyini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal bir aracın Türk toplumuna **uyarlanmas?** çal??ması olup, karar verme sonrası yaşanan **psikolojik** süreçleri ölçmeyi hedefler. Ye?ilç?nar ve Güvenç (2019) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çal??ması, ölçeğin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik analizlerini içererek, ilgili alanlarda (özellikle hem?irelik eğitimi ve ara?t?rmalar?) kullanılabilirliğini sağlamıştır.

Ölçek, bireylerin aldıkları kararın doğrulu?una, uygulanabilirli?ine ve sonuçlarına ne kadar inandıkları?n? belirlemeye odaklanır. Bu güven düzeyi, karar kalitesi ve bireyin genel **öz yeterlilik** algısı ile yakından ilişkilidir. KEOÖ, özellikle sa?lık, eğitim ve yönetim bilimleri gibi karar verme süreçlerinin kritik oldu?u disiplinlerde ara?t?rma amaçlı? kullanılm için tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Karardan Emin Olma, Karar Verme, Güven, Psikometrik Özellikler, Ölçek Uyarlaması, Hem?irelik Ara?t?rması

Yazarlar

İknur Ye?ilç?nar, Gülay Güvenç

Amaç

Karardan Emin Olma Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin belirli bir karar verdikten sonra bu kararın uygunlu?u ve doğrulu?u hakkındaki subjektif emin olma düzeylerini ölçmektir. Bu ölçek, bireyin karar verme yetene?ine duydu?u inanc? ve karar sonrası pi?manlık ya?ama olasılı??n? dolaylı olarak de?erlendirmeye yardımcı olur.

Uyarlama çal??masının özel amacı, orijinal Karardan Emin Olma Ölçeği'nin Türk kültürüne ve dil yapısına uygunlu?unu test etmek, böylece Türkçe konulan popülasyonlarda güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı sağlamaktır. Bu, özellikle klinik ortamlarda ve eğitim ara?t?rmalarında karar verme süreçlerinin incelenmesi için kritik öneme sahiptir.

Yapı

Ölçek, psikolojideki **Karardan Emin Olma (Decision Confidence)** yapısının ölçmektedir. Bu yapı, bilişsel psikoloji ve karar teorisi kapsamında incelenen, bireyin kendi bilişsel süreçlerine ve

kararın sonucuna ilişkin yargı ifade eden bir **metabilisel** bileendir. Yüksek karardan emin olma düzeyi, genellikle daha az karar çatması ve daha yüksek karar memnuniyeti ile ilişkilendirilir.

Ölçeğin ölçtüü bu yapı, sadece karar nesnel olarak "iyi" olup olmadı deil, aynı zamanda bireyin o kararın arkasında durma istekliliğini ve kararın sonuçlarına katlanma gücünü de yansıtır. Bu nedenle, klinik karar verme ve etik ikilem durumlarında bireylerin psikolojik dayanıklılığını anlamak için önemlidir.

Geçerlik

Yeilçenar ve Güvenç (2019) tarafından yürütülen uyarlama çalışmasında, ölçeğin **yapı geçerli** analizleri gerçekleştirilmiştir. Orijinal ölçeğin faktör yapısını Türkçe formda korunup korunmadığını belirlemek amacıyla genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılır.

Uyarlama sürecinde, ölçeğin dilsel ve kültürel edeeri sağlanmı; bunun yanı sıra, Karar Vermede Çatma Ölçeği gibi ilgili diğer yapılarla arasındaki korelasyonlar incelenerek **ölçüt geçerli** hakkında da kanıtlar sunulmuştur. Bu analizler, KEOÖ'nün Türk popülasyonunda Karardan Emin Olma yapısının tutarlı bir şekilde ölçtüünü göstermeyi amaçlamıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı (genellikle **Cronbach Alfa**) kullanılarak test edilmiştir. Yüksek iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı ölçmede ne kadar uyumlu olduğunu gösterir. Yeilçenar ve Güvenç'in (2019) çalışmasında, Türkçe formun güvenilirlik katsayısı hesaplanmı ve kabul edilebilir düzeyde olduğu rapor edilmiştir (Detaylı katsayı değerleri için kaynakçaya başvurulmalıdır).

Ayrıca, ölçeğin zaman içindeki stabilitesini devalendirmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de yapıldığı varsayılmaktadır. Bu analizler, aynı bireylere farklı zamanlarda uygulanan ölçek sonuçlarının tutarlılığını göstererek, ölçeğin ölçüm hatasından ne kadar bağımsız olduğunu ortaya koyar.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışması kapsamında, ölçeğin faktör yapısını incelenmesi amacıyla faktör analizleri uygulanmıştır. Orijinal ölçek genellikle tek boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Adaptasyon sürecinde, bu tek boyutlu yapıyı Türk örnekleminde de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edildiği ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir sınırları içinde olduğu belirtilmiştir.

Faktör yükleri ve model uyum istatistikleri, Karardan Emin Olma Ölçeği'nin Türkçe formunun, teorik olarak ölçmesi beklenen tekil yapıya bağlı olarak bir şekilde temsil ettiğini göstermiştir. Bu durum, ölçeğin yapısal geçerliğine önemli bir katkı sunmaktadır.

Araç

Test Türü:

Uyarlama (Adaptation)

Format:

Çok Maddeli Öz Bildirim Ölçeği (Likert Tipi Derecelendirme kullanılmaktadır.)

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Genel Popülasyon ve Üniversite Öğrencileri (Uyarlama çalışması hemirelik öğrencileri üzerinde yapılmıştır.)

Yaş Grubu:

Yetkinler (Özellikle yükseköğrenim düzeyindeki bireyler)

Popülasyon Detayları:

Yeşilçınar ve Güvenç (2019) çalışması, hemirelik öğrencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi:

Bireysel veya grup uygulaması şeklinde, kalem-kâğıt veya dijital ortamda uygulanabilir. Puanlama, maddelerin toplanması veya ortalamasının alınması yoluyla yapılır; yüksek puan, karardan emin olma düzeyinin yüksek olduğunu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Karar Verme Süreci, Özgüven, Psikometri, Cronbach Alfa, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Hemirelik Eğitimi

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı:

Mevcut değil.

Bağımlı E-posta Adresleri:

iyesilcinar14@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yazın Adresi:

Sorumlu yazar İknur Yeşilçınar ile iletişime geçilmelidir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin kullanım izinleri ve telif hakları, uyarılma çalışmaları gerçekleştirilen yazarlara (İknur Yeşilçınar ve Gülay Güvenç) aittir. Ölçeği akademik veya ticari amaçla kullanmak isteyen araştırmacılar, sorumlu yazar ile e-posta yoluyla iletişime geçmeleri gerekmektedir.

Uyarılma çalışmaları yayın yılı **2019**'dur. Ölçeğin ticari kullanım ücreti hakkında bilgi almak için doğrudan sorumlu yazar ile irtibat kurulmalıdır.

Kaynakça

Yeşilçınar, İ. ve Güvenç, G. (2019). Karar Vermede Çatışma ve Karardan Emin Olma Ölçeklerinin Türk toplumuna uyarlanması. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 16(2), 87-95. doi:10.5222/HEAD.2019.087

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantılar aracılığıyla ulaşılabilir:

Journal Agent bağlantısı: journalagent.com

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: karardan-emin-olma-olcegi-toad.pdf

Karardan Emin Olma Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, Yeşilçınar ve Güvenç (2019) makalesinin ekler bölümünde veya doğrudan yazarlardan talep edilerek edinilebilir. Kullanıcılar, ölçek maddelerini görmek için yukarıda belirtilen akademik kaynağa başvurmalıdır.